

Co to jest wąglik (anthrax)

Wąglik jest chorobą zakaźną i zaraźliwą przebiegającą zazwyczaj w postaci posocznicy. Chorobę powoduje laseczka wąglika, *Bacillus anthracis* (*B. anthracis*), która namnaża się w warunkach tlenowych. Laseczki wąglika są wrażliwe na wszystkie środki dezynfekcyjne. Natomiast przetrwalniki (zarodniki) są odporne na wpływy środowiska. Mogą zachowywać żywotność i patogenność nawet 50 lat i więcej. Laseczki wąglika wydostają się z chorego zwierzęcia lub częściej z jego zwłok do otoczenia tworząc przetrwalniki, zdolne do zakażenia innych zwierząt i ludzi. Często choroba występuje endemicznie w określonej okolicy, a zwierzęta zakażają się głównie na pastwisku. Niekiedy po opadach jesiennych lub wiosennych, gdy poziom wód gruntowych jest wysoki, może następować wymywanie zarazków z głębszych warstw gleby, co prowadzi do zakażenia zwierząt korzystających z pastwiska. W krajach rozwiniętych rolniczo zanieczyszczona pasza stanowi, bądź stanowiła, powszechne i znaczące źródło zakażenia, szczególnie dla krów mlecznych.

U wrażliwych na zakażenie zwierząt roślinożernych okres wylęgania wynosi od około 36 do 72 godzin i prowadzi do nadostrej fazy choroby, zwykle przy trudno dostrzegalnych wcześniejszych symptomach. Pierwsze oznaki wybuchu wąglika to jeden lub więcej nagłych przypadków śmierci zwierząt.

Głównym źródłem zarażenia ludzi wąglikiem jest bezpośredni lub pośredni kontakt z zakażonymi zwierzętami, lub związane z zawodem niebezpieczeństwo kontaktu z zakażonymi lub zanieczyszczonymi produktami zwierzęcego pochodzenia.

Do grupy wysokiego ryzyka zakażenia się tym zarazkiem zalicza się obsługę ferm hodowlanych, lekarzy weterynarii, pracowników zatrudnionych przy sortowaniu wełny, rzeźników, pracowników garbarni i kuśnierzy. Najczęściej do zakażenia dochodzi przez skórę, rzadziej drogą inhalacyjną lub alimentarną.

Wąglik jest chorobą zwalczaną z urzędu i podlegającą obowiązkowi zgłaszania zgodnie z załącznikiem nr 2, poz. 17, ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. 2004 nr 69 poz. 625 z późn. zm.). Dlatego w przypadku zaobserwowania objawów przypominających tę chorobę hodowca zobowiązany jest do natychmiastowego zawiadomienia o podejrzeniu lekarza weterynarii.

Źródło:

Zygmunt Pejsak

Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach
Trzoda Chlewna (2001) Vol. 39, nr 11, str. 100-104